

Dr. Babasaheb Ambedkar Open University
Term End Examination July – 2026

Course Name : BSW

Subject Name : સામાજિક કલ્યાણ અને કાનૂનીકરણ
(Social Welfare and Legalisation)

Subject Code : BSW-402

Date : 10-07-2026

Time : 03:00pm to 05:15pm

Max Marks : 70

પ્રશ્ન-1. નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો.

(14)

- (1) ગુજરાત અનુસૂચિત જાતિ વિકાસ કોર્પોરેશન (GSCDC)ની સ્થાપના, તેના ઉદ્દેશો અને કાર્યોની વિગતવાર ચર્ચા કરો.
- (2) પ્રથમ પછાત વર્ગ પંચ (કાકાસાહેબ કાલેલકર પંચ) અને તેના ઉદ્દેશોની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન-2. નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો.

(14)

- (1) ભારતીય બંધારણમાં વર્ણવેલા મૂળભૂત અધિકારોની યાદી બનાવી તેનું મહત્વ સમજાવો.
- (2) મહિલાઓના અધિકારો વિશે વિગતવાર માહિતી આપી, સામાજિક કાનૂનીકરણ દ્વારા તેમના રક્ષણની ભૂમિકાનું મૂલ્યાંકન કરો.

પ્રશ્ન-3. નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો.

(14)

- (1) માનસિક સ્વાસ્થ્ય સંભાળ અધિનિયમ, 2017'ની મુખ્ય જોગવાઈઓ અને તેના ઉદ્દેશો સમજાવો.
- (2) બાળમજૂરી એટલે શું? બાળમજૂરીના મુખ્ય કારણો અને તેને નિયંત્રિત કરતા કાયદાઓની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન-4. ટૂંકનોંધ લખો (કોઈપણ બે).

(14)

- (1) માતા-પિતા અને વૃદ્ધ નાગરિકોના ભરણપોષણ અને કલ્યાણ અધિનિયમ સમજાવો.
- (2) સામાજિક સુરક્ષાનો અર્થ અને ખ્યાલ.
- (3) કાયદાની સફળતા સાથે સંકળાયેલી બે પ્રક્રિયાઓ.
- (4) બ્રહ્મોસમાજના મુખ્ય સિદ્ધાંતો.

પ્રશ્ન-5. સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

(14)

(1) 'કુમાર રાજરત્ન ભીમરાવ આંબેડકર વૈદકીય સહાય યોજના' કયા ક્ષેત્ર સાથે જોડાયેલી છે?

A) શિક્ષણ	B) આરોગ્ય
C) રોજગાર	D) ઉદ્યોગ

(2) ન્યાયાલયનું મુખ્ય ઉદ્દેશ શું છે?

A) શિક્ષણ આપવું	B) સમાજસેવા કરવી
C) ન્યાય આપવો	D) રમતગમત કરાવવી

(3) બક્ષી પંચની રચના ક્યારે થઈ હતી?

A) 1953	B) 1965
C) 1973	D) 1980

(4) મજૂરોને સુરક્ષા, આરોગ્ય અને કલ્યાણની જોગવાઈ કયા અધિનિયમમાં છે?

A) મજૂર યુનિયન અધિનિયમ	B) ફેક્ટરી અધિનિયમ
C) બાળમજૂરી અધિનિયમ	D) ઔદ્યોગિક વિવાદ અધિનિયમ

(5) કામદારોને બીમારી અને માતૃત્વ સુવિધા કયા કાયદા હેઠળ મળે છે?

A) કર્મચારી રાજ્ય બીમો અધિનિયમ	B) ફેક્ટરી અધિનિયમ
C) ગ્રેજ્યુઇટી અધિનિયમ	D) ઔદ્યોગિક વિવાદ અધિનિયમ

(6) દિવ્યાંગ વ્યક્તિઓ માટે આરક્ષણની જોગવાઈ કયા ક્ષેત્રમાં છે?

A) શિક્ષણ અને રોજગાર	B) ખોરાક અને આરોગ્ય
C) વસ્ત્ર અને નિવાસ	D) વય અને લગ્ન

(7) ભારતમાં કન્યાદાન પ્રતિબંધ કાયદો (Dowry Prohibition Act) ક્યારે અમલમાં આવ્યો?

A) 1955	B) 1961
C) 1972	D) 1980
